

05 אוגוסט 2024

א' אב תשפ"ד

החלטה בתחום תאגידים מספר 1-2024:

דחיית יישום מוקדם של תקן דיווח כספי בין-לאומי 18 (IFRS 18)

רקע

1. ביום 9 באפריל 2024, פרסמה הוועדה לתקינה חשבונאית בינלאומית ("IASB" או "הוועדה") את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 (IFRS 18) – הצגת דוחות כספיים ("התקן" או "התקן החדש"). התקן מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (IAS 1). להלן השינויים העיקריים להם מביא התקן החדש:
  - א. חלוקת הדוח לקטגוריות תוך דרישה לסיכומי משנה חדשים – חברות יציגו את דוח רווח והפסד תוך סיווג וחלוקה ל-3 קטגוריות עיקריות: פעילות תפעולית, פעילות השקעה ופעילות מימון.
  - ב. גילוי מדדי ביצוע ניהוליים (MPMs - Management-defined Performance Measures) – תאגיד המדווח מדדי ביצוע ניהוליים בתקשורת שלו מול המשקיעים, נדרש לכלול בביאור ייעודי את מדדי הביצוע הניהוליים (מוגדרים בתקן כסיכומי משנה של הוצאות והכנסות המפורסמים לציבור).
  - ג. דרישות לקיבוץ ופיצול מידע – התקן קובע דרישות שיסייעו לתאגיד לקבוע אם מידע על פריטים צריך להינתן בדחות הכספיים הראשיים או בביאורים, ומספק עקרונות לקביעת רמת הפירוט הנדרשת.
2. כמו כן, קבעה הוועדה כי בהתאם להוראות התקן החדש, יש ליישם את התקן עבור תקופות דיווח שנתיות המתחילות ב-1 בינואר 2027 או לאחר מכן. **יחד עם זאת צוין כי אימוץ מוקדם של התקן הינו מותר.**

החלטת מליאת רשות ניירות ערך ("המליאה" או "הרשות") לדחיית יישום מוקדם

3. בהתאם להוראות תקנה 3א לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע-2010, הרשות רשאית לאסור על אימוץ מוקדם של תקן חשבונאות חדש:

אימוץ מוקדם

3א. (א) הרשות רשאית לאסור ביצוע אימוץ מוקדם כארבעת החודשים הראשונים שמיום פרסום תקן דיווח כספי בין-לאומי כמשמעותו בסעיף 20(ג) לחוק (בתקנה זו – התקן); הרשות רשאית להאריך את התקופה האמורה בשני חודשים נוספים, מטעמים מיוחדים.

(ב) במהלך התקופות האמורות בתקנת משנה (א), לפי העניין, הרשות בהתייעצות עם המוסד לתקינה, תחליט האם לאסור ביצוע אימוץ מוקדם גם לאחר התקופות האמורות בתקנות משנה (א), לפי העניין, שמיום פרסום התקן, ובלבד שפרסמה על כך הודעה באתר הרשות.

(ג) הרשות רשאית להתיר לתאגיד מסוים ביצוע אימוץ מוקדם גם אם אסרה זאת לפי תקנת משנה (א) או (ב), לאחר ששוכנעה כי אין בכך כדי לפגוע בעניינם של ציבור המשקיעים.

4. לאור הסמכות המוקנית לה, ביום 28 ביולי 2024, החליטה מליאת הרשות, לאחר שנועצה עם המוסד לתקינה בנושא, לדחות את יישומו המוקדם של התקן, באופן שבו אימוץ מוקדם יתאפשר החל מהתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2025.

5. החלטה זו נובעת מחד מרצון שלא למנוע יישום מוקדם של תקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שמטרתם לשפר את איכות הדיווח עבור המשתמשים בדוחות הכספיים ומנגד לתת מענה לחששות שונים ביחס לאימוץ מוקדם, כלהלן:

5.1. **צורך בהכנה מספקת** – תאגידיים זקוקים לזמן כדי לבצע את השינויים הנדרשים לשם יישום התקן. במקרים מסוימים ייתכן כי שינויים אלו יהיו מורכבים ויצריכו השקעה רבה בתכנון וביצוע, ולעיתים אף שדרוג מערכות איסוף נתונים ומידע קיימות. בנוסף, תאגידיים עשויים להידרש לקיים דיונים מקיפים עם גופים פנימיים וחיצוניים, כולל וועדות תגמול, מלווים, נאמני אגרות חוב, רואי חשבון ורגולטורים, על מנת להבטיח הבנה ויישום תקינים של הדרישות החדשות. תהליך זה דורש זמן ומשאבים על מנת להבטיח שהשינויים יבוצעו בצורה מיטבית ומלאה.

5.2. **דרישת יישום רטרואקטיבי** – יישום רטרואקטיבי של התקן החדש עשוי להוביל לשינויים נרחבים בדוחות הכספיים, וייתכן שהמידע בדוחות הכספיים יהיה מטעה אם לא יבוצעו התאמות כיאות של נתוני התקופות הקודמות. זהו תהליך מורכב ומאתגר, שדורש התאמה של כל המידע ההיסטורי על פי התקן החדש. על מנת להבטיח שהמידע הכספי המוצג יהיה מדויק ומהימן, יש צורך בזמן מספק להכנה וביצוע כל השינויים הנדרשים באופן רטרואקטיבי.

5.3. **השפעת השינויים על תהליכים פנימיים** – השינויים בדרישות הדיווח לאור התקן החדש עשויים להשפיע על תהליכי התקצוב, החיזוי, הדיווח הפנימי והתכנון האסטרטגי הקשורים למערכת הדיווח הפנינסי. כל אלו הם תהליכים קריטיים לפעילות השוטפת של התאגיד ודורשים זמן לשינויים והכשרה של העובדים. יש להבטיח שכל העובדים

המעורבים בתהליך מבינים את השינויים ויודעים ליישם אותם בצורה נכונה ומלאה, דבר שמחייב זמן נוסף להכנה והדרכה.

- 5.4. **השפעה על הסכמים קיימים** – אימוץ התקן החדש צפוי להשפיע על יישומם של הסכמים קיימים של התאגיד בהם נקבעו פרמטרים הנשענים על ההצגה החשבונאית בדו"ח רווח והפסד ודו"ח תזרים מזומנים. כך מקום שנקבעו אמות מידה פיננסיות מול מלווים (בעיקר מחזיקי אג"ח) וכך לגבי תגמולים של נושאי משרה. אימוץ מוקדם של התקן מחייב בחינה מעמיקה של התאגידים את ההשלכות של התקן על הסכמים אלו ומתן גילוי מתאים לכך למשקיעים. הדבר מחייב הכנה מתאימה של התאגידים ולשם כך נדרש זמן הערכות.
- 5.5. **פגיעה בהשוואתיות** – מטרת התקן ליצור שיפור ואחידות השוואתית וברורה למשתמשי הדוחות הכספיים. עם זאת, ככל וחלק מהתאגידים המדווחים הפועלים בענף מסוים יחליטו על אימוץ מוקדם של התקן, ייווצר פער דיווחי בין התאגידים הפועלים באותו ענף שיקשה על משתמשי הדוחות בניתוח המגמות הענפיות. דחיית האפשרות לאימוץ מוקדם מצמצמת במידת מה את משך הזמן בו פערי המידע הללו יהיו קיימים.

עמדת סגל הרשות ביחס לאופן יישום היישום המוקדם

6. כפי שנקבע בהחלטת המליאה, יישום מוקדם של התקן יתאפשר רק החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2025. עמדה זו נועדה להבהיר את עמדת הסגל ביחס להיערכות ולגילוי אותם נדרשים לתת תאגידים שיבקשו לאמץ את התקן באימוץ מוקדם כאמור (זאת כמובן מלבד דרישות הגילוי שנקבעו במסגרת הוראות המעבר בנספח C של התקן).
7. התקן החדש צפוי להשפיע באופן מהותי על אופן הצגת המידע בדוחות של תאגידים רבים. סגל הרשות סבור כי טרם אימוץ התקן החדש, תאגיד המבקש ליישמו נדרש לקיים תהליך הערכות משמעותי, וזאת מתוך מטרה לצמצם ככל שניתן את הסיכון לטעות בדוחות הכספיים. תהליך היערכות שכזה כולל למידת הוראות התקן על בוריין; בחינת מלוא השפעות הוראות התקן על פעילותו העסקית של התאגיד ועל ההסכמים השונים הקיימים בתאגיד, לרבות הסכמי שכר ותגמול, הסכמי מימון ועוד; הערכת הצורך בדבר התאמת מערכות מידע של תאגיד אשר יתמכו ביישום הוראות התקן; ביסוס הנחות, אומדנים ושיקולי דעת משמעותיים הכרוכים ביישום הוראות התקן ועוד.
8. על מנת שהמשתמשים בדוחות הכספיים יבינו את ההשלכות המלאות של יישום התקן על התאגיד ואת אופן ההיערכות של התאגיד לקראת יישום התקן החדש, על תאגיד הבוחר לאמץ את התקן באימוץ מוקדם, לתת גילוי איכותי ומפורט אודות תהליך היישום של התקן, ביחס לכלל ההשלכות הרלוונטיות לתאגיד, לרבות התאמת מערכות המידע והבקורות על תהליך הדיווח הכספי, התאמת הסכמים קיימים ככל שנדרש ועוד. כמו כן, על התאגיד לפרט את המדיניות החשבונאית ושיקול הדעת שהפעיל ביישום של התקן.
9. בנוסף, לעמדת סגל הרשות תאגידים המיישמים את התקן באימוץ מוקדם נדרשים לתת את הדעת אודות סוגיות ייחודיות המתעוררות אגב אימוצו של התקן:
- א. **אמות מידה פיננסיות** – אימוץ התקן עשוי להביא בחלק מהמקרים לשינוי בתוצאת חישוב אמות מידה פיננסיות ולפיכך תאגידים נדרשים לבחון לעומק במקרה זה את השלכות האימוץ המוקדם ואת הצורך, ככל שקיים, לבוא בדברים עם הנושים שלטובתם נקבעו אמות המידה. ככל שהדבר רלוונטי לתאגיד, הרי שעל התאגיד לתת גילוי מפורט במסגרת

הדוחות הראשוניים שיפרסם בהם יאמץ את התקן החדש, אודות השלכות האימוץ המוקדם על אמות המידה הפיננסיות, לרבות גילוי מקום שאילולא אימוץ התקן התאגיד לא היה עומד באמת מידה פיננסית וההשלכות ביחס לכך.

ב. תגמולים לנושאי משרה – בשל כך שבחלק מהתאגידים תגמולי נושאי משרה נגזרים משורות הרווח השונות, תאגידים נדרשים לבחון לעומק את השפעת יישום התקן על תגמולים לנושאי משרה ואת הצורך, ככל שקיים, לבוא בדברים עם הגורמים המעוניינים (stakeholders) השונים, ולהשיג את האישורים הנדרשים בהתאם לדין. כחלק מכך, על תאגיד לתת גילוי מפורט במסגרת הדוחות הראשוניים שיפרסם בהם יאמץ את התקן החדש אודות השפעת יישום התקן על תגמולים לנושאי משרה.

ג. השפעה על "סימני אזהרה" – מפאת כך שהתקן החדש עשוי להשפיע על אופן הצגת תשלומי ותקבולי ריבית ודיבידנדים בפעילות ההשקעה או המימון בדוח על תזרימי המזומנים, חלף הצגתו בפעילות שוטפת (כתלות במדיניות החשבונאית של התאגיד תחת IAS 1), הרי שעשויה להיות לאימוץ המוקדם השפעה על קיומם של סימני אזהרה בהתאם להוראות סעיף 10(ב)(14)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970. במקרה שבו בדוחות הראשוניים שבהם מאמץ התאגיד את התקן החדש, הייתה לאימוץ המוקדם השפעה על קיומם של סימני אזהרה, עליו ליתן גילוי לעניין זה.